

Aan de leden van de raad

Weert, **19 APR. 2023**

Onderwerp: schrappen 'functieaanduiding intensieve veehouderij' in bestemmingsplan

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: 1682199 / 1967767

Beste leden van de raad,

Op 8 juli 2020 heeft de gemeenteraad van Weert de landbouwvisie 'Niet meer, maar beter' vastgesteld. Een belangrijke aanleiding voor het opstellen van deze visie is de motie die de gemeenteraad op 30 mei 2018 aannam om onder meer beleid te ontwikkelen om langdurige ongebruikte bestemmingen bij leegstaande stallen in het buitengebied weg te halen. Binnen dit kader past het voornemen om op agrarische bedrijfslocaties waar geen sprake meer is van zogenaamde intensieve veehouderij, de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' in het bestemmingsplan te schrappen en voor deze locaties een zogenaamd paraplubestemmingsplan op te stellen. Intensieve veehouderij is op deze agrarische bedrijfslocaties dan op grond van het bestemmingsplan niet meer mogelijk. Overigens is het schrappen van deze functie al eerder aan de betrokken agrariërs kenbaar gemaakt in verband met de zogenaamde stoppersregeling (Actieplan ammoniak). Tevens is het voornemen om de begripsbepaling voor intensieve veehouderij, zoals thans is opgenomen in het geldende bestemmingsplan 'Buitengebied 2011', in het paraplubestemmingsplan aan te passen en aan te sluiten bij de begripsbepaling zoals deze is opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening Limburg.

Wel heeft de provincie Limburg inmiddels de Omgevingsverordening Limburg 2014 aangepast en hierin het begrip 'kleinschalige veehouderij' geïntroduceerd. Op kleine schaal mogen op een agrarische bedrijfslocatie ook zonder de aanduiding 'intensieve veehouderij' dieren worden gehouden, waaronder ook varkens, vleesvee en/of pluimvee. Hierna zal hierop nader worden ingegaan.

Hiernaast is het voornemen de mogelijkheid om aanvullend maximaal 90 slaappleatsen in de vorm van bed & breakfast, plattelandskamers en plattelandsappartementen toe te laten mee te nemen in dit bestemmingsplan.

In deze brief informeren wij u over het traject dat we nu inzetten om de functieaanduiding voor intensieve veehouderij binnen de agrarische bedrijfsbestemming te schrappen en de aanvullende hiervoor omschreven aanpassingen.

Bedrijven die al gestopt zijn

Inmiddels is een behoorlijk aantal bedrijven gestopt met het houden van varkens, vleesvee en/of pluimvee. Het bedrijfsmatig houden van varkens, vleesvee en/of pluimvee wordt op grond van het geldende bestemmingsplan als intensieve veehouderij beschouwd. Met een groot aantal van deze ondernemers is hierover al contact geweest en zijn hierover brieven gestuurd. Hierbij is ook aangegeven dat het vigerende bestemmingsplan voor de stoppende bedrijven zal worden herzien. De functieaanduiding 'intensieve veehouderij' wordt geschrapt op locaties waar geen sprake meer is van intensieve veehouderij. De agrarische bedrijfsbestemming blijft gehandhaafd, uitsluitend de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' wordt geschrapt, waardoor het niet meer is toegestaan om varkens, vleesvee en/of pluimvee te houden als intensief veehouderijbedrijf. Hiermee wordt de planologische situatie ook in overeenstemming gebracht met de feitelijke situatie. In totaal betreft het 33 locaties waar de aanduiding 'intensieve veehouderij' wordt geschrapt.

Deze ontwikkeling wordt vanuit planologisch oogpunt gewenst geacht

Met het schrappen van de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' op agrarische bedrijfslocaties waar geen sprake meer is van het houden van varkens, vleesvee en/of pluimvee wordt de planologische situatie in overeenstemming gebracht met de feitelijke situatie. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is dit ook een gewenste ontwikkeling.

Deze ontwikkeling past binnen de landbouwvisie van de gemeente

Zoals hiervoor al is aangegeven is de motie van de raad om beleid te ontwikkelen om langdurige ongebruikte bestemmingen bij leegstaande stallen in het buitengebied weg te halen een belangrijke aanleiding geweest voor het opstellen van de landbouwvisie voor de gemeente Weert.

In de landbouwvisie staat omschreven dat het doel van de visie is om richting te geven aan de al lopende transitie en sturen op de noodzakelijke verduurzaming van de landbouw, binnen de mogelijkheden die de gemeente daartoe heeft. Met deze ontwikkeling wordt ook recht gedaan aan de feitelijke situatie ten aanzien van de agrarische bedrijven, waarbij sprake is van bedrijven die met het houden van varkens, vleesvee dan wel pluimvee zijn gestopt dan wel in zijn geheel zijn gestopt met het bedrijfsmatig houden van dieren.

De reden dat een behoorlijk aantal agrariërs is gestopt met het houden van varkens en/of pluimvee heeft te maken met de zogenaamde stoppersreling (Actieplan ammoniak). Deze regeling is op 1 januari 2020 afgelopen. Vanaf die datum moeten alle bedrijven voldoen aan de maximale emissiewaarden van het Besluit emissiearme huisvesting. Als besloten is om door te gaan dan moet het agrarische bedrijf voldoen aan de per 1 januari 2020 geldende normen en voorwaarden. Een aantal agrariërs heeft om uiteenlopende redenen besloten om per deze datum te stoppen dan wel hun agrarische bedrijf in een andere vorm voort te zetten. Een aantal agrarische bedrijfslocaties, waar ervoor gekozen is om het volledige agrarische bedrijf te stoppen, is overigens op eigen verzoek al omgezet naar een woonbestemming. Hiervoor is het bestemmingsplan dus al in overeenstemming gebracht met de feitelijke situatie.

Met de betrokken agrariërs is hierover gecorrespondeerd

Van de betrokken 33 agrariërs is aan 30 agrariërs in een eerdere brief aangekondigd dat de functieaanduiding 'intensieve veehouderij' wordt geschrapt en dat hiervoor het bestemmingsplan wordt herzien. Voor wat betreft de overige locaties hebben de betrokken agrariërs gebruik gemaakt van de stoppersregeling dan wel is er geen sprake meer van het bedrijfsmatig houden van dieren c.q. bedrijfsactiviteiten. In de brieven wordt per agrariër terugverwezen naar eerdere correspondentie. Een adressenlijst van de betrokken locaties is als bijlage bij deze brief gevoegd.

Het aanpassen van de begripsbepaling voor intensieve veehouderij sluit aan bij provinciaal en gemeentelijk beleid

In de raadsvergadering van 30 mei 2018 is een zogenaamd voorbereidingsbesluit genomen voor het gehele grondgebied van de gemeente Weert waarbij is bepaald dat het verboden is om het aantal geiten toe te laten nemen en dat het verboden is om bestaande aantallen opfokgeiten om te wisselen naar melkgeiten in de gehele gemeente Weert. Tevens is hierbij bepaald dat het verboden is om in bestaande dierenverblijven een nieuwe geitenhouderij te vestigen of de bebouwing en gronden uit te breiden ten behoeve van een bestaande geitenhouderij. Inmiddels is hierover in de provinciale Omgevingsverordening Limburg beleid over opgenomen, waaraan getoetst dient te worden. Op grond van dit beleid is de nieuwvestiging en uitbreiding van geitenhouderijen niet toegestaan.

In het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' is het begrip 'intensief veehouderijbedrijf' als volgt omschreven: "het bedrijfsmatig houden van dieren zonder dat het bedrijf hoeft te beschikken over grond bestemd voor de voerproductie van deze dieren. De dieren worden in stallen of hokken gehouden. Waar in dit bestemmingsplan wordt gesproken over intensief veehouderijbedrijf wordt in principe bedoeld op het hebben van een bedrijfsmatige tak van varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor de roodvleesproductie, eenden, pelsdieren, konijnen, kalkoenen of parelhoenders (waarvoor een milieuvergunning is verleend). Een melkveehouderij en een intensieve kwekerij worden niet als intensief veehouderijbedrijf beschouwd".

Provinciale Staten hebben de nieuwe Omgevingsverordening Limburg vastgesteld in de vergadering van 17 december 2021. Omdat deze omgevingsverordening is gebaseerd op de Omgevingswet kan deze niet eerder in werking treden dan de Omgevingswet zelf. De datum van inwerkingtreding van de wet is inmiddels echter verschoven naar 1 januari 2024. Daarmee is ook de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingsverordening Limburg (2021) mee opgeschoven en blijft de huidige Omgevingsverordening Limburg 2014 dus ook langer gelden. Voor de meeste onderwerpen die geregeld zijn maakt dit weinig verschil omdat de verordening (2021) grotendeels een beleidsneutrale vertaling van de verordening 2014 is. De Omgevingsverordening Limburg 2014 is de nu geldende verordening. Hoewel de naam doet vermoeden dat deze verordening een al wat oudere verordening is, wordt deze een of meerdere keren per jaar geactualiseerd. De meest recente wijziging dateert van 16 december 2022. In deze wijziging zijn ook regels opgenomen over intensieve veehouderij en een kleinschalige veehouderij.

De Omgevingsverordening Limburg 2014 komt in zijn geheel te vervallen op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Op dat moment zal deze worden vervangen door de Omgevingsverordening Limburg 2021.

Voor wat betreft de begripsbepaling wordt aansluiting gezocht bij de geldende Omgevingsverordening Limburg 2014 met een aanvullende bepaling voor wat betreft de uitloop van dieren en wordt de volgende omschrijving aangehouden: "het hebben van een

bedrijfsmatige tak van varkens, kippen, vleeskuikens, vleeskalveren, stieren voor roodvleesproductie, geiten, eenden, pelsdieren, konijnen, kalkoenen, of parelhoenders, met uitzondering van kleinschalige veehouderij, met dien verstande dat voor zowel intensieve veehouderij als kleinschalige veehouderij de minimale afstand vanaf de grens van een uitloop 25 meter dient te bedragen tot een gevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter tot een gevoelig object binnen de bebouwde kom.

Onder een kleinschalige veehouderij wordt verstaan het houden van:

- varkens met ten hoogste 15 stuks;
- kippen met ten hoogste 350 stuks;
- vleeskalveren en stieren voor roodvleesproductie met in totaal ten hoogste 10 stuks en
- vleeskuikens, geiten, eenden, pelsdieren, konijnen, kalkoenen of parelhoenders met in totaal ten hoogste 25 stuks;

op een locatie buiten de Goudgroene natuurzone en buiten een extensiveringsgebied intensieve veehouderij.

De Omgevingsvisie Limburg (2021) zet nadrukkelijk in op een transitie naar een meer toekomstbestendige, innovatieve en duurzame economie en de landbouwtransitie maakt daar onderdeel van uit. In het kader van de landbouwtransitie ziet de Provincie voor zichzelf vooral een faciliterende en stimulerende rol ten aanzien van initiatieven die bijdragen aan versterkende verdienmodellen voor de land- en tuinbouw, zoals landbouw gericht op maatschappelijke diensten, natuur- en/of landschapsinclusieve landbouw, agrarisch landschapsbeheer en voedselgemeenschappen. Denk hierbij aan het concept herenboeren, regionale afzet, korte ketens, hightech en gepersonaliseerd voedsel, gericht op een circulair agrofoodstelsel, uitgaande van de potentie in het gebied.

Om kansrijke kleinschalige initiatieven passend bij de landbouwtransitie-opgave te kunnen faciliteren, is de begripsbepaling 'intensieve veehouderij' aangepast door 'kleinschalige veehouderij' daarvan uit te zonderen. Dit is gedaan door een afzonderlijke begripsbepaling op te nemen voor 'kleinschalige veehouderij'. De onder 'kleinschalige veehouderij' vermelde diersoorten zijn dezelfde als die bij de definitie van 'intensieve veehouderij', maar gekoppeld aan maximale dieraantallen. Deze aantallen zijn overgenomen uit artikel 3.200, tweede lid, van het Besluit activiteiten leefomgeving (hierna: Bal). Uit de definitie van 'kleinschalige veehouderij' volgt tevens dat de uitzondering alleen van toepassing is als de locatie zich bevindt buiten de Goudgroene natuurzone en buiten het extensiveringsgebied intensieve veehouderij. Als een nieuw veehouderij-initiatief aan de hiervoor genoemde criteria voldoet, geldt het niet als intensieve veehouderij in de zin van de Omgevingsverordening en is dus ook het nieuwvestigingsverbod voor intensieve veehouderij niet van toepassing. Dit biedt perspectief voor initiatieven zoals dat van de Herenboeren.

Het feit dat een nieuw kleinschalig initiatief voldoet aan het bepaalde artikel 2.11.1, onderdeel b. van de Omgevingsverordening Limburg 2014 betekent overigens niet, dat een dergelijke initiatief dus overal (d.w.z. overal buiten de Goudgroene natuurzone en de extensiveringsgebieden intensieve veehouderij) is toegestaan. Afhankelijk van de lokale omstandigheden kunnen er aanvullende vergunningplichten gelden (onder andere op grond van de Wet natuurbescherming).

In de provinciale begripsbepaling zijn ook geiten als diercategorie opgenomen, deze zijn niet opgenomen in de begripsbepaling van de gemeente in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011'. In de provinciale omgevingsverordening geldt een rechtstreeks

verbod voor het oprichten van een geitenhouderij en het uitbreiden van een bestaande geitenhouderij. Dit beleid is ook voor de gemeente van toepassing.

Om de rechten van de bestaande geitenhouderijen te borgen, zal voor de feitelijk aanwezige geitenhouderijen in het buitengebied een aparte aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – geitenhouderij' in het bestemmingsplan worden opgenomen. Binnen de gemeente Weert geldt dit in het buitengebied voor de volgende locaties: Wijffelterbroekdijk 39, Molenweg 30 Stramproy en Hushoverheggen 2a. In de gemeentelijke begripsbepaling voor intensieve veehouderij zullen geiten als diercategorie worden toegevoegd.

Voor de volledigheid wordt hierbij opgemerkt dat in de provinciale Omgevingsverordening Limburg een varkenshouderij met vrije weidegang en vrije uitloop ook niet als intensieve veehouderij wordt beschouwd. Onder een varkenshouderij met vrije weidegang en vrije uitloop wordt verstaan: "het houden van varkens die jaarrond de mogelijkheid wordt geboden van vrije weidegang en vrije uitloop, waarbij wordt voldaan aan de huisvestingseisen van de EU-verordening Erkenningseisen biologische producten 2020/464, op een locatie buiten de Goudgroene natuurzone en buiten een extensiveringsgebied intensieve veehouderij en onder behoud van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat ter plekke". Omdat dit mogelijk in Weert tot ongewenste situaties kan leiden, is ervoor gekozen om deze uitsluiting achterwege te laten.

Om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat te borgen wordt wel geadviseerd om een aanvullende afstandsmaat aan de begripsbepalingen voor intensieve veehouderij en kleinschalige veehouderij toe te voegen ten aanzien van de uitloop van dieren. Dit houdt in dat de minimale afstand vanaf de grens van een uitloop 25 meter dient te bedragen tot een gevoelig object buiten de bebouwde kom en 50 meter tot een gevoelig object binnen de bebouwde kom. Dit komt overeen met de normen die het RUD hanteert.

Het voornemens is om aansluiting te zoeken bij de begripsbepalingen voor intensieve veehouderij en kleinschalige veehouderij zoals opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening Limburg 2014 en deze in het op te stellen paraplubestemmingsplan op te nemen, waarbij voor geitenhouderijen een afzonderlijke aanduiding wordt opgenomen.

Overleg gepleegd met de LLTB

Met de LLTB is over het schrappen van de aanduiding voor intensieve veehouderij in het bestemmingsplan contact geweest. Van de zijde van de LLTB is aangegeven hiermee in te kunnen stemmen.

Verblijfsrecreatieve voorzieningen

In het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' is de mogelijkheid opgenomen om met een binnenplanse afwijking verblijfsrecreatieve voorzieningen toe te laten bij burgerwoningen, agrarische bedrijfswoningen en bedrijfswoningen bij bedrijven tot maximaal categorie 2. Het totaal aantal te realiseren slaappleaatsen bedraagt maximaal 90. Er zijn per adres maximaal 10 slaappleaatsen in deze vorm toegelaten. Dit maximum aantal is thans bereikt. Er worden echter nieuwe verzoeken voor verblijfsrecreatieve voorzieningen ingediend. Deze kunnen niet meer gehonoreerd worden.

De regeling zoals opgenomen in het bestemmingsplan 'Buitengebied 2011' is gebaseerd op de nota Verblijfsrecreatie, die in 2009 is vastgesteld als gevolg van het vervallen van de Wet op de Openluchtcreatie per 1 januari 2008. De doelstelling is het versterken en

bevorderen van het aanbod verblijfsrecreatieve voorzieningen en het toeristisch aanbod in Weert.

De onderbouwing voor het opnemen van maximaal 90 slaapplekken is gebaseerd op het volgende. In de referentie-situatie is sprake van ca. 660.000 overnachtingen per jaar. Indien het maximum aantal van 90 extra slaapplekken gerealiseerd wordt en deze jaarrond continu bezet zijn dan komen hier maximaal 32.850 overnachtingen bij. Dit betekent een maximale toename van 5%. De verwachting is dat deze geringe toename geen significant effect heeft op de kwaliteit van natuur.

De aanname dat er sprake is van jaarrond gebruik van de verblijfsrecreatieve voorzieningen is echter niet realistisch. Zo hebben in 2018 224 overnachtingen plaats gevonden en in 2019 hebben 262 overnachtingen plaats gevonden (aantal gebaseerd op aangifte toeristenbelasting op de betreffende adressen). Het opnieuw toelaten van 90 slaapplekken is zodoende alleszins aanvaardbaar. Hiermee kunnen we naar verwachting weer voor ruim 9 jaar initiatieven faciliteren. Dit bespaart leges voor de initiatiefnemers en uitgebreide procedures voor de gemeente.

Tot slot

Heeft u nog vragen heeft over het bovenstaande dan kunt u contact opnemen met Marjo Beeren van de afdeling Ruimte & Economie, tel. (0495) 575 232 of (06) 34111999 of mailen naar m.beeren@weert.nl of Marian Arts van de afdeling Ruimte & Economie, tel. (0495) 575 221 of (06) 43386718 of mailen naar m.arts@weert.nl.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,

A.M.A. Vrijenhoek
gemeentesecretaris

mr. R.J.H. Vlecken
burgemeester

Bijlage: adressenlijst betrokken agrarische bedrijfslocaties waar aanduiding 'intensieve veehouderij' wordt geschrapt en adressenlijst betrokken locaties waar aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – geitenhouderij' wordt toegevoegd